

65
1864-2024

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLIX Міжнародної наукової конференції
студентів та аспірантів
(м. Полтава, 23 квітня 2026 року)

Полтава
2026

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

*Присвячено 65-й річниці
Полтавського університету
економіки і торгівлі*

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
XLIX Міжнародної наукової конференції
студентів та аспірантів

(м. Полтава, 23 квітня 2026 року)

**Полтава
ПУЕТ
2026**

УДК 001:378.014.61"20"(477.53)(082)

A43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО

Видано відповідно наказу по університету № 11-Н від 28 січня 2026 року.

Організаційний комітет конференції

Голова організаційного комітету – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор.

Заступник голови організаційного комітету – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу.

Члени організаційного комітету:

Ю. С. Матвієнко, канд. пед. наук, проректор з науково-педагогічної роботи;

С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти;

О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти;

Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації;

С. І. Нестуля, д-р пед. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту лідерства;

Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру;

А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти;

Л. С. Франко, канд. екон. наук, директор Полтавського фахового коледжу Полтавського університету економіки і торгівлі;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання;

Д. С. Семикоз, начальник відділу мультимедійного забезпечення;

М. О. Двірник, голова Студентської ради університету;

С. О. Дудник, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених;

Д. А. Посполітак, голова Наукового товариства студентів.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу.

А43 **Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті: тези доповідей XLIX Міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів (м. Полтава, 23 квітня 2026 р.).** – Полтава: ПУЕТ, 2026. – 1232 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-490-1

Збірник містить тези доповідей XLIX Міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів. Увагу зосереджено на висвітленні результатів наукових досліджень у різних галузях науки та якості вищої освіти.

УДК 001:378.014.61"20"(477.53)(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-490-1

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2026

<i>Д. Маліношевський, Ю. Нестуля, О. Бойко</i>	
Теоретичні підходи до оцінки потенціалу розвитку підприємства на основі його конкурентних переваг	727
<i>О. Ю. Михайленко</i>	
Управління суб'єктами економічної діяльності: сутність, структура, особливості	731
<i>І. О. Могильний</i>	
Цифровізація як інституційний чинник структурної трансформації моделі розвитку національної економіки	734
<i>О. В. Новікова</i>	
Цифровізація електронної комерції як фактор економічного зростання	738
<i>В. В. Песцов, А. О. Каменюк</i>	
Інструменти економічного аналізу та їх роль у цифровій трансформації економіки	742
<i>Д. О. Подрезов</i>	
Методологічні підходи до моделювання рівноважних станів цифрових екосистем із використанням методів машинного навчання	746
<i>Ю. В. Пухальський, М. В. Склема</i>	
Механізм інтегрування принципів сталого розвитку суб'єктів територіальних громад в контексті впровадження стратегічних проєктів	748
<i>І. В. Чаус</i>	
Інструменти зміцнення фінансової самодостатності територіальних громад Полтавщини в умовах фіскальної децентралізації	751
<i>В. О. Чимирич</i>	
Механізми державного регулювання інноваційної діяльності в умовах економічної інтеграції	753
<i>М. S. Yampolska</i>	
Economic assessment of enterprises' competitiveness	756

cept is interpreted as an estimate of the risk-free rate, and the slope is interpreted as an estimate of the market premium.

$$A_{i,t} = \hat{\mu}_t + \hat{\gamma}_t \cdot \hat{b}_i + \epsilon_{i,t}. \quad (3)$$

Where $\hat{\mu}_t$ estimate of risk-free rate, $\hat{\gamma}_t$ estimate of market portfolio. The regression is indexed by i .

Test estimates of risk free rate $\hat{\mu}_t$ and market premium $\hat{\gamma}_t$ on how statistically significantly differ from empirical parameters μ_r, γ_r [1].

Generalizing model CAPM is provides understanding of asset pricing process, how instrument of portfolio management.

List of sources used

1. Eugene F. Fama. Cross-Section Versus Time-Series Tests of Asset Pricing Models. 2015. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2685317.
2. Eugene F. Fama, Kenneth R. French. The Capital Asset Pricing Model: Theory and Evidence. 2003. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=440920.

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ЙОГО КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

Д. Маліношевський, студент спеціальності Менеджмент, МАМ-11;

Ю. Нестуля, аспірант спеціальності Економіка;

*О. Бойко, аспірант спеціальності Менеджмент
Полтавський університет економіки і торгівлі*

З метою оцінки стану розвитку підприємства актуальною є потреба дослідження його потенціалу розвитку на основі конкурентних переваг та зведення їх до одного інтегрального показника. Це стосується всебічної оцінки стану управління потенціалом розвитку підприємства на основі показників його фінансової, господарської, інвестиційної діяльності, об'єднавши їх до складу одного інтегрального коефіцієнта. В основі такого підходу експертне оцінювання виявлених показників на основі кваліметричного аналізу. Кваліметрія є інструментом кількісного оцінювання

якісних показників, що свідчать про наявність, стан та перспективи використання потенціалу розвитку підприємства, на основі його конкурентних переваг. Результати кваліметрії дозволять ідентифікувати конкурентні переваги або відставання, порівнювати результати такого дослідження як всередині підприємства для оцінювання внутрішньої ефективності так і з зовнішніми партнерами або конкурентами для пошуку резервів розвитку на основі прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Такий кваліметричний підхід детально описаний у фахових джерелах та спрямований на розвиток наукових принципів науки кваліметрії, що вимірює якість об'єктів дослідження на основі їх кількісних параметрів [1–14].

Кваліметричний підхід до оцінки потенціалу розвитку підприємства на основі його конкурентних переваг базується на виконанні таких основних завдань:

- ідентифікація критеріїв, що виступають сильною стороною або перевагою у розвитку підприємства та критеріїв, що гальмують такий розвиток;
- визначення факторів, що стимулюють або гальмують розвиток та є основою для отримання інтегрального кваліметричного показника;
- побудова факторно-критеріальної моделі на основі обраних показників;
- обрання експертів та їх анонімне опитування щодо значимості та вагомості обраних факторів для отримання інтегрального кваліметричного показника;
- розрахунок інтегрального кваліметричного показника;
- розробка дорожньої карти щодо забезпечення розвитку підприємства на основі його потенціалу, заснованого на стимулюванні конкурентних переваг та нівелюванні впливу конкурентних відставань.

Пропонуються обирати критерії, що засвідчують ефективність основної операційної діяльності, ефективність фінансової діяльності, якість готової продукції, ефективність збутової політики та ефективність системи управління. Серед факторів виділяють наявність автоматизації процесів, рівень зносу основних засобів, питому вагу введених в дію нових основних засобів, динаміку обсягів випущеної продукції, рівень забезпеченості ресурсами, рівень рентабельності, наявність власного капіталу та його ди-

наміка, дотримання нормативних значень показників ліквідності, сталості та платоспроможності, динаміка залученості позикових ресурсів, рівень якості продукції її асортимент, цінова політика, вихід на новий ринок збуту, політика стимулювання збуту та дослідження попиту, дослідження платоспроможного попиту на продукцію, рівень ефективності управління, рівень кваліфікації персоналу, політика мотивації.

Запропонована кваліметрична модель спрямована на визначення потенціалу розвитку товариства, спираючись на його конкурентні переваги є:

- кількісним відображенням рівня розвитку підприємства на основі конкретних критеріїв та факторів;
- комплексним відображенням рівня розвитку підприємства на основі врахування якісного експертного оцінювання;
- інтегральним відображенням рівня розвитку підприємства на основі синергії кількісного та якісного методів аналізу.

Важливим при розкритті теоретичних підходів до оцінки потенціалу розвитку підприємства на основі його конкурентних переваг є розробка дорожньої карти для розвитку такого підприємства, напрямами якої є збереження та розвиток енергетичної стійкості, логістики, контролю якості та відповідності, диверсифікації каналів продажів та постачання, цифровізації, управління ризиками.

Таким чином, запропоновані теоретичні підходи до оцінки потенціалу розвитку підприємства на основі його конкурентних переваг сприятимуть інтегральній оцінці стану розвитку та розробці напрямів дорожньої карти поліпшення.

Список використаних інформаційних джерел

1. Воробей А. С., Педченко М. Г., Педченко Н. С. Методичні підходи до оцінювання ефективності управління фінансовим потенціалом підприємства на основі методів кваліметрії. Наука і молодь у XXI сторіччі : зб. тез доп. Всеукр. молодіжної науково-практичної інтернет-конф. (м. Полтава, 30 листопада 2022 р.). Полтава : ПУЕТ, 2022. С. 106–110. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=SSorSIAAAAJ&sortby=pubdate&citation_for_view=SSorSIAAAAJ:KWzIFqRkAKkC.

2. Заставнюк О. О. Кваліметричний метод вирівнювання результатів психолого-педагогічних досліджень. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»: зб. наук. пр. Серія: Філософія. Психологія. Педагогіка. Київ: Політехніка, 2007. № 3 (21). Ч. 1. С. 38–42.
3. Зеленський Р. М. Факторно-критеріальна модель оцінювання рівня сформованості відповідальності. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі. 2011. № 16. С. 72–79.
4. Мележик О. В., Педченко М. Г., Бойко О. П. Кваліметрія як інструмент підвищення ефективності комплексного аналізу фінансового стану товариства в умовах війни. Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених та здобувачів вищої освіти (м. Львів, 6 березня 2025 р.): тези доп. Львів: Львівський торговельно-економічний університет, 2025. 608 с. С. 194–196. URL: https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=giaI2bAAAAAJ&citation_for_view=giaI2bAAAAAJ:roLk4NBRz8UC.
5. Педченко Н. С. Конкурентоспроможність як об'єкт фінансового аналізу / Н. С. Педченко //Регіональні перспективи. – 2001. – № 1 (14). – С. 123–125.
6. Педченко Н. С., Кононенко Ж. А., & Зінченко О. М. (2024). Конкурентоспроможність економіки в умовах розвитку ІТ-індустрії та цифрових трансформацій. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, (16). DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-16-03-02>.
7. Педченко М. Г., Космін В. Р., Луценко О. І. Системно-рефлексивне стратегічне управління в умовах невизначеності та ризику. Наука і молодь у XXI сторіччі: зб. тез доп. VI Міжнар. молодіжної наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 15 грудня 2020 р.). Полтава: ПУЕТ, 2020. С. 42–44. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/11487/1/11487-Pedchenko_Kosmin_Lutsenko_2020.pdf.
8. Педченко Н. С. Кваліметрія при оцінюванні фінансового потенціалу підприємства. Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. 2014. Вип. 45. С. 46–49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2014_45_11. (дата звернення: 17.10.2025).
9. Педченко Н. С., Бойко О. П., Педченко М. Г. Обґрунтування потреби в ідентифікації індикаторів економічної стабільності розвитку підприємства в умовах війни. Наука і молодь у XXI сторіччі: зб. ма-

- теріалів Х Міжнар. молодіжної наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 28 листопада 2024 р.). Полтава : ПУЕТ, 2025. С. 103–106.
10. Педченко Н. С., Дерпач І. Ф., Педченко М. Г. Методичні основи оптимізації складу та структури статей балансу підприємства. Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах : зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 20–21 квітня 2023 р.). Полтава : ПУЕТ, 2023. С. 133–138. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=SSor-SIAAAAJ&sortby=pubdate&citation_for_view=SSor-SIAAAAJ:QVtou7C4vgoC.
 11. Педченко Н. С., Стрілець В. Ю. Бюджетний потенціал регіону : оцінка та перспективи розвитку : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2014. 186 с.
 12. Педченко Н. С., Яковенко Т. І. Ефективність маркетингової діяльності підприємств рекламної галузі: сучасний погляд : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2017. 226 с.
 13. Стратегічне управління потенціалом розвитку підприємств житлово-комунального господарства: теорія, методологія, практика : монографія / Н. С. Педченко, М. І. Кімуржий, В. Ю. Стрілець. – Полтава : ПУЕТ, 2020. – 271 с.
 14. Теоретичні аспекти формування архітектоники механізму управління конкурентоспроможністю підприємства на основі його потенціалу розвитку / Д. І. Шибковський, М. Г. Педченко // Науковий вісник «Полтавського університету економіки і торгівлі». – 2020. – № 3. – С. 32–38.

УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА, ОСОБЛИВОСТІ

О. Ю. Михайленко, здобувачка вищої освіти, спеціальність Економіка, група Е ЕПМ-11

В. І. Перебийніс, д-р екон. наук, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем – науковий керівник

Полтавський університет економіки і торгівлі

Економічна діяльність включає діяльність промислового, торговельного і професійного характеру, а також діяльність ремісників, і не включає діяльність, що має місце під час здійснення владних повноважень [1].

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ У ХХІ СТОЛІТТІ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLIX Міжнародної наукової конференції
студентів та аспірантів

(м. Полтава, 23 квітня 2026 року)

Дизайн обкладинки *О. В. Семенко*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 71,6.
Зам. № 417/2304.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.